

СТАНОВИЩЕ

по процедура за защита на дисертационен труд на тема:

**„ОТГОВОРНОСТ И ОТЧЕТНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ ПРИ
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ТЕРОРИЗМА В БЪЛГАРИЯ, ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И
ГЕРМАНИЯ В ПЕРИОДА 2009-2020 Г.“**

за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ от кандидат:

БИАНКА БОРИСЛАВОВА БОГОЕВСКА

Област на висше образование:

професионално направление

3.3. Политически науки (Политология - Сравнителна политология)

Философски факултет

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ)

Становището е изготвена от: проф. д-р Екатерина Иванова Михайлова, преподавател по история на държавата и правото в департамент „Право“ на НБУ, в качеството ми на член на научно жури съгласно Заповед на ректора проф. Георги Вълчев на СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ на основание чл. 4 от Закона за развитие на Академичния състав в Република България и решение на Факултетния съвет на Философски факултет – Протокол № 7 от 06.02.2024 г.

Обща характеристика на дисертационния труд и представените материали

Представеният дисертационен труд на тема: „ОТГОВОРНОСТ И ОТЧЕТНОСТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ ПРИ ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ТЕРОРИЗМА В БЪЛГАРИЯ, ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И ГЕРМАНИЯ В ПЕРИОДА 2009-2020 Г.“ съдържа 193 страници текст и 25 страници библиография, която обхваща 281 източника, като 87 от тях са академични (11 на български език, 74 англоезични и 2 немскоезични), 69 – електронни, 75 – нормативни, 36 – съдържащи статистически данни и 14 – съдебна практика.

Предмет на изследването

Изследователската задача на дисертационния труд търси отговор на въпроса наблюдава ли се промяна в правната и политическата отчетност на изпълнителната власт в областта на антитерористичните мерки в България, Великобритания и Германия за периода 2009-2020 г. Докторантката мотивира изследването си на основата на широко разпространеното схващане сред някои учени и организации, че мерките през последните години са довели до непропорционална експанзия и намалена отговорност и отчетност на изпълнителната власт. Дисертацията използва смесен сравнителен анализ на три страни като съчетава нормативен анализ на промяната на законодателството, количествено изследване на прилагането на превантивните антитерористични мерки, съдебна практика, както и количествен и в по-малка степен качествен анализ на задаваните парламентарни въпроси. Изборът на трите страни е основан едновременно на приликите и разликите между тях. Целите и задачите на дисертационния труд са насочени към отговорността (съдебна) и отчетността (парламентарна) на изпълнителната власт по отношение на техните мерки – правомощия и действителни стъпки – в борбата им с тероризма.

Бианка Боевска постига поставената от нея цел – установяване дали се наблюдава изменение в отговорността и отчетността на изпълнителните власти и обосноваване на хипотезата, че и в трите страни след 2015 г. не настъпва допълнителна милитаризация на демокрацията. Това тя прави на основата на резултатите от изследване като констатира, че се наблюдава дори обратното – кризата от 2015 г. се явява като непосредствен тласък за по-отговорна и по-отчетна изпълнителна власт и в трите държави. Заключение на кандидата се обосновава на факта, че и в трите страни се наблюдава развитие в нормативно уредените форми на съдебен и парламентарен контрол – в различна степен и в различен контекст.

Съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд е добре структуриран и прави обстоен анализ на събитията, процесите, законодателството и приложението му в трите изследвани страни - България, Великобритания и Германия, а именно - нормативно уредени правомощия и съдебен контрол; прилагани мерки; практически съдебен контрол върху мерките; парламентарен контрол или надзор; оценка по критериите на изследването за върховенство на правото. Следва сравнение между трите страни и разбира се направените от кандидата заключения -

общото според Бианка Богоевска е, че и при трите държави вследствие на кризата, започнала през 2015 г., не се наблюдава допълнителна милитаризация на демокрацията, нещо повече – кризата се е оказала стимул за по-интензивна и подчертана намеса на съдилищата и парламентите и в трите страни. Прави се и извод, че либералните демокрации не подриват демократичното в себе си в опитите си да се защитят от заплахи, а дори обратното – те могат да укрепят „демократичното“ по спектъра на върховенството на правото в усилията си да се защитят от огромните заплахи за сигурността.

Резултати, приноси и публикации

Приемам заявления принос от страна на кандидата - прочитът на влиянието на кризата от 2015 г. върху ролята на съдилищата и парламентите в борбата с тероризма – частично развитие на върховенството на правото, а не регрес; подробен сравнителен анализ, според който антитерористичните процеси са нюансирани и въпреки нарасналата контратерористична власт на правителствата се наблюдава и засилване на ролята на съдилищата и парламентите; преглед на законодателството в трите държави, както и подробната статистика относно прилаганите мерки и задаваните парламентарни въпроси.

Публикациите, които са представени - Мястото на правата на човека и върховенството на правото в медийното отразяване на тероризма: сравнение между България и Германия (2009-2020). В: Ангелова, В. и Попова, С. (съст.), Медиалог (с. 122-148), (2023); Динамика в нормативно уредения съдебен контрол върху превантивните антитерористични правомощия на правителството в България (2009-2020). В: Постглобалност: криза и бъдеще. (предстои да бъде публикувана от Югозападен университет „Неофит Рилски“, под печат), 2024; Комуникационните подходи на правителствените ръководители на България и Германия по отношение на коронавирусната пандемия: сравнителен дискурсивен анализ (март 2020 – юли 2021). В: Манов, Б. и др. (съст.), Сборник от докторантски разработки, представени на Докторантско училище и 5-а Докторантска научна сесия на Философски факултет към Югозападен университет „Неофит Рилски“ (с. 299-318), 2022 са относими към темата на дисертационния труд.

Автореферат

Предоставеният автореферат представя основните елементи на дисертационния труд. Той е в обем от 35 стр. и отговаря изцяло на изискванията за изготвянето му и представя точно и коректно резултатите, изводите и съдържанието на дисертационния труд.

В него са описани и приносите, използваната библиография, публикациите по темата на дисертацията.

Заключение

След като се запознах с представените в процедурата дисертационен труд и придружаващите го научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържанието в тях научни и научно-приложни приноси, потвърждавам, че представеният дисертационен труд и научните публикации към него, както и качеството и оригиналността на представените в тях резултати и постижения, отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“ за придобиване от кандидата Бианка Богоевска на образователната и научна степен „доктор“ в научната област на висше образование в професионално направление 3.3. Политически науки (Политология - Сравнителна политология), Философски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ).

Кандидатът Бианка Богоевска удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Въз основа на гореизложеното, препоръчвам на научното жури да присъди на Бианка Богоевска придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

11.04.2024 г.

Изготвил рецензията:

проф. д-р Екатерина Михайлова